

Objekt 4, Grimsta enebacke

Läge

Grimsta enebacke ligger i kanten av Grimstaskogen invid ett stort öppet fält. Genom området går stigar bland annat ner till badplats på andra sidan skogen. Objektet ingår i Grimsta naturreservat. Mycket folk rör sig i området.

Lite om naturens karaktär

Objektet är omgivet av blandskog men den västra delen utgörs av en backe som är öppen ned mot en stor grönyta. Objektet är mycket omväxlande och inkluderar skogsmark, område av rudratkaraktär och en bit fuktsskogsäng. Backen mot grönytan är en torr artrik gräsmark. I området finns också några hällar samt ett stenstråk.

Skötsel idag

Objektet har enligt uppgift de senaste sex åren skötts med manuell slåtter med upptag på uppdrag av stadsdelsförvaltningen. En s.k. oscilator används, d v s ett skärande verktyg som monteras på en röjsåg. 2006 skedde slåttern i september. Även fältet utanför objektet har förändrats mycket märkbart i positiv riktning genom att den är indelad i två skötselzoner. Närmast objektet har arter nu spridit sig från objektets torrbacke och ut i grönytan. Delen av fältet närmast objektet slås med rotorslätterbalk med upptag i juli medan övriga delar sköts som en aktivitetsyta med upprepad klippning och utan upptag.

Speciella växter

På lokalen växer darrgräs. Arten är ovanlig i Stockholmstrakten. I kalkfattiga områden är darrgräs beroende av slåtter eller bete. I den torra backen finns också många andra arter. Det är svårt att lyfta fram någon art som mer värd än någon annan.

Inne i fuktängen växer enstaka jungfru marie nycklar. I gräsmark är denna art inte vanlig numera. Den växer istället ofta på det här sättet, som kvarstående i fuktig skog. Det vore mycket roligt om denna orkidé kunde fås att breda ut sig i den fuktiga ängen. Friska och fuktiga ängsmarker har sedan länge vuxit igen, men var ganska vanliga i skogsmark så sent som på 80-talet. Kvarstående flora visar att detta har varit en sådan äng. Bevarade artrika gräsmarker finns idag nästan alltid på torr mark eftersom igenväxningsprocesserna ligger efter i tid där - igenväxningen går långsammare i torr mark än i frisk.

Gräsmarkens karaktär

I den torra till något friska västra ängsbacken är vegetationen täckande. Stora delar saknar höga gräs i täta bestånd. Istället växer det arter som rödklöver, vitmåra och brudbröd tillsammans med lägre gräs som rödven och ängshavre. I det rikt varierade objektet finns dock gräsmarksarter också spridda och kvarstående bland stenar och under träd i bryn. Inne i fuktängen dominerar tyvärr högvuxen tuvtåtel och älgört.

Vart är växtsamhället på väg?

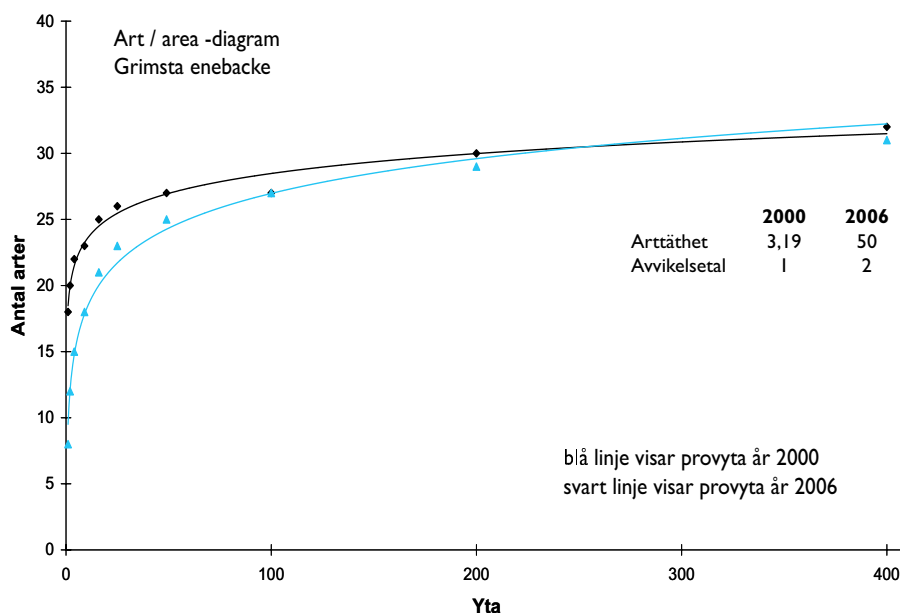
Grimsta enebacke är ett objekt som förändrats i positiv riktning. Det var mycket fint även för sex år sedan och den skötsel som uppenbarligen har skett har medfört att ängens artrikedom bevarats mycket väl. I den fina art/area-kurvan ser vi att kurvan om möjligt stiger ännu brantare i början än den gjorde år 2000. Det går också se att artantalet är mycket väl bibehållet med marginal. Vid sammanräkning av täckningsgraderna går det att kontrollera att den ökade arttätheten inte beror på att växttäcket har ökat i omfattning (vilket var fallet i Objekt 3,

Eggebygård) utan beror på skötsel. Denna gräsmark mår bra och kommer att göra det så länge nuvarande skötsel sker.

I den begränsade fuktängen inne i skogen är dock läget sämre. År 2000 fanns viss mängd vitmåra, prästkra och brudbröd kvar i den skuggiga delvis fuktiga marken. Under de senaste sex åren har de höga bestånden av tuvtåtel och älgört brett ut sig ännu mer. Troligen har denna höga vegetation gynnats i samband med gallring av enstaka beskuggande granar i brynet mot söder utan påföljande eller tillräcklig slåtter. Det är synd att denna friska fuktiga äng inte klarat sig bättre. Den hade behövt en ganska ordentlig slåtterskötsel för att hålla älgört och tuvtåtel tillbaka. Det ska tilläggas att fuktängen inte alls hade en lika rik och fin flora som backen mot det öppna fältet men den är fortfarande värd skötsel - inte minst för att få spridning på jungfru marie nycklar.

Värde för lägre fauna

I området finns en stor och livskraftig population av den rödlistade fjärilen sexfläckig bastardsvärmare (förr hette den allmän bastardsvärmare). Uppskattningsvis rör det sig om ett hundratal individer som flög omkring och besökte blommor både i objektet och ute på den stora grönytan. Artens larv lever på klöverbuxter i lågvuxen gräsmark och är indirekt gynnad av slåtterskötsel eftersom de kräver varierade låga och glea gräsmarker samt

rikligt med nektarväxter för sin överlevnad. Den tycks favorisera åkervädd, vilket ofta växer på lokaler för arten. Detta exempel visar tydligt att det lönar sig att även bry sig om de gräsmarker som kanske inte alltid har sällsynt flora. Slåtter ökar även vanliga men svagt marginaliserade växtarterna till en nivå att de sedan kan sätta igång en ekologisk "multiplikatoreffekt" när det gäller fauna. Bastardsvärmare lever av vanliga klöverarter.

Skötselalternativ

Området sköts redan bra. Ängen inne i skogen kan dock bättras på med slåtter i augusti. Älgört och tuvtåtel kan gärna slås en extra gång tidigare på året separat. Slåtter bör ske med slåtterbalk eller lie. Det slagna kan deponeras på lämpligt arrangerad gräskompost, och bör plockas bort från marken inom ett par dagar. Risken att upptaget av gräs faller mellan stolarna minskar betydligt om det plockas upp direkt.

Mätpunkt: 6,80 m från fler-stammig sälg, stam med bricka.
9,60 m från parkbänkens NV-fäste.

